

Sygn. akt III AUa 50/19, III AUz 8/19, III AUz 24/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka (spr.)
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSO del. Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 czerwca 2019 r. w S.

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość składek

na skutek apelacji Z. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt VI U 352/17 oraz zażaleń adwokat M. M. i adwokat M. Ż. na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim zawarte w punkcie III wyroku z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt VI U 352/17

1. oddala apelację,
2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że przyznaje od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. adwokat M. M. oraz adwokat M. Ż. kwoty po 2400 (dwa tysiące czterysta) złotych powiększone o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu,
3. przyznaje od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w Szczecinie adwokat M. M. kwotę 2260 (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt) złotych oraz adwokat M. Ż. kwotę 2100 (dwa tysiące sto) złotych powiększone o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym i zażaleniowym.

SSA Romana Mrotek	SSA Barbara Białecka	SSO del. Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
-------------------	----------------------	---

Sygn. akt III AUa 50/19, III AUz 8/19, III AUz 24/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2012 roku do kwietnia 2014 roku z ustawowymi odsetkami za zwłokę.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik składek Z. S. wskazując, że składki za miesiące maj, czerwiec i lipiec 2013 r. zostały przez niego zapłacone. Wskazał także, że z żoną A. S. od 2003 r. nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego i ma zniesioną wspólność małżeńską.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Decyzją z 20 września 2017 r. organ rentowy sprostował powyższą decyzję w zakresie ustalenia, iż za zaległości składkowe nie odpowiada A. S..

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik składek, powtarzając argumentację odnośnie opłacenia składek za 3 miesiące 2013 roku.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, wskazując że za zaległe składki nie odpowiada żona płatnika, ponieważ od 2003 roku pomiędzy małżonkami zniesiono ustawową wspólność majątkową i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego.

Postanowieniem z dnia 29 marca 2018 r. sprostowano oczywistą omyłkę zawartą w decyzji z dnia 20 września 2017 r. w zakresie kwoty odsetek na Fundusz Pracy.

Zainteresowana A. S. przed organem rentowym wniosła o ustalenie, że nie odpowiada za zaległości składkowe męża Z. S. powstałe w spornym okresie.

Wyrokiem z 27 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w zakresie odstąpienia od ustalenia odpowiedzialności zainteresowanej A. S. za zobowiązania składkowe wnioskodawcy Z. S. (pkt I), w pozostałym zakresie oddalił odwołania (pkt II), przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim na rzecz adwokat M. M. oraz adwokat M. Ż. po 180 złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu (pkt III) oraz nie obciążył wnioskodawcy kosztami procesu na rzecz pozwanego (pkt IV).

Podstawę rozstrzygnięcia stanowił następująco ustalony stan faktyczny oraz rozważania prawne.

Płatnik składek Z. S. działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) prowadził od 1992 roku. Od dnia 27 marca 2003 r. zniesiono wspólność majątkową małżeńską między małżonkami Z. i A. S..

Za okres od kwietnia 2012 roku do kwietnia 2014 roku płatnik był zobowiązany opłacać należne składki z tytułu ubezpieczenia społecznego, ubezpieczenia zdrowotnego i Funduszu Pracy. Płatnik składek nie wywiązał się z ustawowego obowiązku uregulowania tych należności. Na dzień wydania decyzji z 27 kwietnia 2017 roku wysokość należności składkowych wyniosła: 16 128,21 zł, na ubezpieczenie społeczne, 6 513,31 zł na ubezpieczenie zdrowotne i 1 341,71 zł na Fundusz Pracy.

Płatnik składek w dniu 3.04.2013 r. ustanowił swoim pełnomocnikiem J. W.. Została ona skazana prawomocnym wyrokiem za wyłudzenie kredytu na szkodę (...) Bank w W., przy czym do osiągnięcia tego celu posłużyła się dokumentami z podrobionym podpisem Z. S.. Odnośnie rzekomego podrobienia przez J. W. deklaracji ZUS za maj, czerwiec i lipiec 2013 r. postępowanie karne zostało umorzone. Żona płatnika A. S. nie korzystała w spornym okresie z dochodów męża.

Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie, w jakim organ rentowy zmienił decyzję z dnia 27 kwietnia 2017 r. na korzyść płatnika składek i zainteresowanej na podstawie art. 477 § 1 k.p.c.

W pozostałym zakresie Sąd I instancji uznał odwołania płatnika składek za nieuzasadnione. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd ten powołał treść przepisów art. 46, art. 48 ust. 1 i 2, art. 23 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., nr 1778). Sąd Okręgowy wyjaśnił, że jednym z podstawowych obowiązków płatników składek jest naliczanie oraz terminowe opłacanie składek ubezpieczeniowych. Bieżącą kontrolę zgodności między kwotami wykazywanymi w deklaracjach rozliczeniowych, a dokonanymi wpłatami prowadzi ZUS, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości podejmuje on kroki zmierzające do ich wyjaśnienia oraz uregulowania długu przez płatnika składek.

Płatnik składek w spornym okresie od kwietnia 2012 roku do kwietnia 2014 roku nie dokonywał jakichkolwiek wpłat należnych na ubezpieczenie, sam przyznawał, że nie płacił. Zdaniem płatnika składek J. W. złożyła podrobione deklaracje ZUS za trzy miesiące 2013 r. Sąd I instancji wskazał, że z pisma Urzędu Pocztowego w S. jednoznacznie wynikało, że kwoty wskazane w deklaracjach ZUS nie zostały zapłacone, potwierdził to także organ rentowy. Sąd Okręgowy zważył także, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu były relacje i rozliczenia pomiędzy płatnikiem a jego byłą pełnomocnik J. W., bowiem istotą sporu było ustalenie, czy płatnik uiszczał składki za sporny okres i ewentualnie w jakiej wysokości, a nie dlaczego ich nie uiszczał.

Sąd I instancji za wiarygodne uznał wszystkie dokumenty złożone do akt. Dał również wiarę zeznaniom płatnika i świadka J. W. w zakresie, w jakim potwierdzili oni, że składki za sporny okres nie zostały zapłacone. Zeznania świadka A. J. Sąd uznał za wiarygodne w zakresie okoliczności wyłudzenia kredytu przez J. W., co jednak nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

O kosztach orzeczono na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., nr 1714).

Sąd Okręgowy, mając na uwadze sytuację zdrowotną i rodzinną skarżącego odstąpił od obciążania go kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

Powyższy wyrok w części, tj. w zakresie punktu II, zaskarżył ubezpieczony, zarzucając jednocześnie rozstrzygnięciu:

- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż ubezpieczony posiada zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2012 roku do kwietnia 2014 roku, choć z dołączonych do akt sprawy dowodów wpłaty składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za miesiące od maja 2013 roku do lipca 2013 roku, które Sąd uznał za wiarygodne, wynika, iż wpłaty z tytułu składek za wyżej wymienione okresy zostały dokonane;

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku powodów, dla których Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom świadka J., w części dotyczącej, iż widziała oryginały dokumentów – dowody wpłaty składek na ubezpieczenie społeczne ora Fundusz Pracy za okres od maja 2013 roku do lipca 2013 roku, co uniemożliwia kontrolę oceny dokonanej przez Sąd w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz decyzji organu rentowego z dnia 2 kwietnia 2017 r. oraz z dnia 20 września 2017 r. i ustalenie, iż ubezpieczony nie jest zobowiązany do zapłaty składek

na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres 4/2012 do 4/2014, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi. Ponadto apelujący wniósł o przyznanie adwokat M. Ż. oraz adwokat M. M. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu przed Sądem II instancji, z urzędu oświadczając jednocześnie, iż koszty te nie zostały uiszczone ani w całości ani w części.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że skoro świadek A. J. zeznała, iż widziała oryginały dokumentów i je potwierdziła, to brak jest dostatecznych powodów do uznania, iż Z. S. nie dokonał wpłat składek za sporny okres. Sąd I instancji uznał za wiarygodne dowody wpłat składek na ubezpieczenia, dlatego niezrozumiałe są twierdzenia Sądu, iż ubezpieczony posiada zaległości w opłacaniu składek. Z. S. przedłożył dokumenty potwierdzające dokonanie wpłat z tytułu składek w urzędzie pocztowym. Dni dokonania wpłat powinny być uznane za dni, w których dokonane zostały wpłaty. Powyższej oceny nie zmienia fakt, iż ubezpieczony zeznał, że nie dokonał wpłat. Jego zeznania wskazują jedynie na to, że to nie on osobiście dokonywał wpłat.

Zażalenie na punkt III zaskarżonego wyroku wniosła adwokat M. M., zarzucając:

- naruszenie § 15 ust. 2, § 4 ust. 1 oraz § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, poprzez przyznanie adwokat M. M. wynagrodzenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu w kwocie 180 zł, pomimo iż w sprawie o ustalenie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy, podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika, powinna być wartość przedmiotu sprawy, która wynosi 32 428 zł;

- naruszenie § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, poprzez przyznanie adwokat M. M. wynagrodzenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie powiększonego o stawkę podatku VAT.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę postanowienia zawartego w punkcie III wyroku z dnia 27 września 2018 roku i przyznanie adwokat M. M. kwoty 2400 zł powiększonej o podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, o przyznanie od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim adwokat M. M. kosztów postępowania zażaleniowego w wysokości 300 zł powiększonego o stawkę podatku VAT.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że „podleganie ubezpieczeniom społecznym” jest jedną z kilku grup spraw wchodzących w zakres spraw z ubezpieczeń społecznych. Czym innym jest podleganie ubezpieczeniom społecznym, a czym innym ustalanie wysokości składek ubezpieczeniowych. W przedmiotowej sprawie spornym było jedynie to, czy płatnik składek posiada zaległości w opłacaniu składek i w jakiej wysokości. Przedmiotem zaskarżonej decyzji z 20 września 2017 roku jest wysokość składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy, dlatego wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powinna zostać ustalona w oparciu o wartość przedmiotu zaskarżenia, która wynosiła 32 428 zł.

Zażalenie na punkt III zaskarżonego wyroku wniosła także adwokat M. Ż., zarzucając:

- naruszenie § 15 ust. 2, § 4 ust. 1 oraz § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, poprzez przyznanie adwokat M. Ż. wynagrodzenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu w kwocie 180 zł, pomimo iż w sprawie o ustalenie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy, podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika, powinna być wartość przedmiotu sprawy, która wynosi 32 428 zł;

- naruszenie § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, poprzez przyznanie adwokat M. M. wynagrodzenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie powiększonego o stawkę podatku VAT.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę postanowienia zawartego w punkcie III wyroku z dnia 27 września 2018 roku i przyznanie adwokat M. Ż. kwoty 2400 zł powiększonej o podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, o przyznanie od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim adwokat M. Ż. kosztów postępowania zażaleniowego w wysokości 300 zł powiększonego o stawkę podatku VAT.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że przedmiot postępowania w niniejszej sprawie nie mieści się w kategorii spraw o świadczenie pieniężne. Przedmiotem decyzji z dnia 27 kwietnia 2017 roku jest wysokość składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powinna być zatem ustalona w oparciu o wartość przedmiotu zaskarżenia, który wynosił 32 428 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a swe ustalenia oparł na należycie zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie wykraczała poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wywiódł prawidłowe wnioski z poprawnie dokonanej analizy dowodów. Stąd też, Sąd Apelacyjny ustalenia tego Sądu w całości uznał i przyjął jako własne. Sąd odwoławczy nie stwierdził przy tym naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, w związku z czym poparł rozważania tego Sądu również w zakresie przyjętych przez niego podstaw prawnych orzeczenia. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny przyjął za własną, w pełni dzieląc wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu Sąd drugiej instancji nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w nim argumentów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAP 1998/3/104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 402/99, OSNAP 2001/8/272).

Nie mógł wpłynąć na rozstrzygnięcie zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W orzecznictwie jednolicie wskazuje się, że powołanie się na podstawę naruszenia w postaci art. 328 § 2 k.p.c. jest usprawiedliwione tylko wówczas, gdy z uzasadnienia orzeczenia nie daje się odczytać, jaki stan faktyczny lub prawny stanowił podstawę rozstrzygnięcia, co uniemożliwia kontrolę instancyjną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008 r., sygn. akt III CSK 315/07, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2008 r., sygn. akt III CSK 264/07, pub. OSNC-ZD 2008, nr 4, poz. 118, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2009 roku, sygn. akt I UK 21/09, LEX nr 515699). Inaczej rzecz ujmując, zarzut wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia może okazać się zasadny tylko wówczas, gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli, czyli gdy treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie toku wyводу, który doprowadził do jego wydania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2009 roku, sygn. akt II PK 2010/08, LEX nr 523527, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2008 roku, sygn. akt I PK 96/08, LEX nr 529754). Jedynie w takim wypadku uchybienie art. 328 § 2 k.p.c. może być uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008 roku, sygn. akt II PK 48/08, LEX nr 513006). Oznacza to, że nie każde uchybienie w zakresie konstrukcji uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji może stanowić podstawę do kreowania skutecznego zarzutu. Skarżący musi przy tym wykazać zaistnienie tego rodzaju wadliwości.

W ocenie Sądu Apelacyjnego uzasadnienie w niniejszej sprawie zawiera wszystkie elementy konstrukcyjne wskazane w art. 328 § 2 k.p.c., pozwala ono w pełni określić motywy, którymi kierował się Sąd wydając zaskarżone rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy bowiem wskazał jakie przepisy mają zastosowanie w niniejszej sprawie, dlatego to płatnika składek obciąża obowiązek zapłaty składek. Z motywów zawartych w treści uzasadnienia wyroku można także wywnioskować, które z dowodów posłużyły do ustalenia stanu faktycznego.

Odnosząc się do zarzutów apelacji wyjaśnić należy, że składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy są świadczeniami pieniężnymi o charakterze publicznoprawnym. Składki te są zatem świadczeniami bezzwrotnymi, przymusowymi i nieodpłatnymi, co oznacza - zgodnie z zasadą automatyzmu ubezpieczeniowego - iż stosunek ubezpieczenia społecznego powstaje automatycznie z chwilą nawiązania stosunku prawnego rodzącego obowiązek ubezpieczeniowy (por. T. Zieliński, Ubezpieczenia społeczne pracowników. Zarys systemu prawnego - część ogólna, Warszawa - Kraków, 1994). Regulacja zawarta w art. 46 ustawy systemowej nakłada na płatnika składek szereg obowiązków związanych z obliczaniem, potrącaniem, rozliczaniem i opłacaniem składek za każdy miesiąc kalendarzowy, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten ma charakter bezwzględny, co jest jednoznaczne z tym, że jeśli przy poborze składek na ubezpieczenie społeczne naruszone zostaną obowiązujące przepisy, to organ rentowy nie ma podstaw prawnych do stosowania jakichkolwiek ulg z tego tytułu w stosunku do płatnika składek. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2008 r. (II BU 42/07, OSNP 2010/1-2/20) słusznie stwierdził, że podmioty zobowiązane do opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne powinny bez uprzedniego wezwania i bez potrzeby wydawania decyzji, opłacać i rozliczać składki na to ubezpieczenie za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianym dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Jeśli organ rentowy w wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego ustalił, że płatnik nie uiścił prawidłowo składek za ubezpieczonych, to w toku postępowania odwoławczego przed sądem ubezpieczeń społecznych na płatniku spoczywa ciężar wykazania, że składki zostały przez niego opłacone w całości czy w części w prawidłowej wysokości, co nie zostało przez płatnika składek w niniejszej sprawie wykazane. Jak wynika z akt niniejszej sprawy, płatnik składek nie opłacił składek, był natomiast przekonany, że robi to za niego J. W.. Płatnik składek na okoliczność dokonanych wpłat przedkładał poświadczenia pocztowe, z których miałyby wynikać, że składki zostały opłacone. Jest to jednak sprzeczne z danymi wynikającymi z systemu organu rentowego, w którym nie odnotowano żadnych wpłat za sporne okresy. Rolą płatnika składek było w niniejszym procesie dostarczyć takich dowodów, które skutecznie podważyłyby ustalenia dokonane przez organ rentowy. Płatnik składek natomiast, poza własnymi twierdzeniami oraz rzekomymi dowodami wpłat, nie naprowadził żadnych innych okoliczności, które potwierdzałyby prezentowane przez niego stanowisko w sprawie. Brak wpłat tytułem składek za sporne okresy nie tylko wynika z systemu organu rentowego, w którym nie odnotowano żadnej wpłaty, jak również ze stanowiska urzędu pocztowego, który w piśmie z 14 listopada 2017 r. potwierdził, że w zasobach systemu informatycznego nie odnaleziono wpłat, które stanowiłyby odzwierciedlenie dowodów wpłat, na które powołał się płatnik składek.

Z odpowiedzialności za brak uregulowania należności składkowych nie zwania płatnika składek w żaden sposób to, że powierzył prowadzenie spraw związanych ze swoją działalnością pełnomocnikowi, że nie miał wiedzy odnośnie działań jakie podejmowała J. W. w jego imieniu, że działała ona nierzetelnie. Nie ma oczywiście przeszkód ku temu, aby to inny podmiot wyraził i zrealizował wolę zapłaty składek za płatnika. Niemniej jednak przepis art. 46 ust. 1 ustawy systemowej wyraźnie kreuje zobowiązanie i wskazuje podmiot, który w świetle prawa winien wykonać to zobowiązanie publicznoprawne. Zatem, jeśli inny podmiot, wbrew ustaleniom z płatnikiem składek, nie dokona wpłat z tego tytułu, obowiązek zapłaty zaległych składek będzie obciążał płatnika składek. Płatnik składek jest podmiotem profesjonalnym, winien zatem dochować należytej staranności przy wykonywaniu wszelkich obowiązków publicznoprawnych. Poności on ryzyko związane z prowadzoną działalnością, również jeśli chodzi o wybór osób, z którymi podejmuje współpracę. Skoro, jak twierdził płatnik składek, w spornym okresie jego stan zdrowia znacznie utrudniał mu prowadzenie działalności gospodarczej, winien on rozważyć jej zawieszenie. Skoro jednak płatnik składek decydował się na kontynuowanie działalności, powierzenie spraw związanych z jej prowadzeniem

pełnomocnikowi, winien również świadomy być ryzyka, jakie wiązało się z ewentualnym niedopełnieniem przez J. W. pewnych umówionych obowiązków.

Apelujący wskazał także, że Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom świadka J., w części dotyczącej, iż widziała oryginały dokumentów – dowody wpłaty składek na ubezpieczenie społeczne. Apelujący jednakże powołuje się jedynie na ten fragment zeznań świadka, które – w jego ocenie – są dla niego korzystne. Niemniej jednak należy zauważyć, że świadek A. J. wyjaśniła, że nie musiała weryfikować tego, czy wpłaty wynikające z tych dokumentów zostały faktycznie dokonane. Wobec czego zarzut apelacji w tym zakresie nie mógł wpłynąć na wydane rozstrzygnięcie. Zeznanie tego świadka pozwalają jedynie na stwierdzenie, że świadek widziała oryginały dokumentów – które jak się okazało w toku postępowania, były podrobione. W żaden sposób taka okoliczność natomiast nie potwierdza, że za sporne okresy zostały uregulowane należności składkowe.

W ocenie Sądu odwoławczego, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie pozwalał na dokonanie jednoznacznych ustaleń co do tego, że na koncie płatnika składek widnieją nieopłacone należności. Organ rentowy zatem w prawidłowej wysokości w zaskarżonych decyzjach określił wysokość należności.

Na uwzględnienie zasługiwały natomiast zażalenia kwestionujące rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III zaskarżonego wyroku. Adwokat M. M. oraz adwokat M. Ż. reprezentowały ubezpieczonego w sprawach z odwołań od decyzji, których przedmiotem jest wysokość składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy. Składki na ubezpieczenie społeczne nie są świadczeniami pieniężnymi z ubezpieczenia społecznego, lecz świadczeniami na to ubezpieczenie, a skoro tak, to uznać należy, że wynagrodzenie pełnomocnika za udział w postępowaniu przed Sądem I instancji jest uzależnione od wartości przedmiotu sporu. Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach wywołanych odwołaniami od spornych decyzji wynosiły kwoty po 32 428 zł, to wynagrodzenie pełnomocników będących adwokatami, ustalone w oparciu o § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, wynosiło kwoty po 2400 zł. Stawkę tę należało, zgodnie z § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia podwyższyć o kwotę podatku od towarów i usług.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. oddalił apelację płatnika składek, natomiast w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie III wyroku w sposób wskazany w punkcie 2 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o treść przepisów § 8 pkt 5 w związku z § 16 ust. 1 pkt 2 oraz w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm., w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia apelacji). Natomiast o kosztach postępowań zażaleniowych orzeczono w oparciu o treść przepisów § 8 pkt 3 w związku z § 16 ust. 2 pkt 2 oraz w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm., w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia zażaleń).

Dodatkowo adwokat M. M. Sąd Apelacyjny przyznał zwrot dojazdu na rozprawę apelacyjną w kwocie 160 zł.

SSA Romana Mrotek SSA Barbara Białecka SSA Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk